

Regeringen vil lægge 24 ud af 26 nye vind- og solcelleparker i Jylland - og det vækker kritik

Naboer frygter dem, en førende ekspert tvivler på behovet, og landdistrikterne advarer om usælgelige huse og afvikling. Alligevel skal Danmark ifølge regeringen have 26 nye energiparker, hvoraf størstedelen skal huse solceller. Nu viser en gennemgang, at langt de fleste skal ligge i Jylland.

MARTIN KAAE
ANDERS REDDER
martin.kaae@jp.dk
anders.redder@jp.dk

Ambitionen er grøn, men for store dele af Jylland er udsigten kulsort.

Regeringen har foreløbig udpeget 26 arealer i Danmark, som skal blive til statslige energiparker fulde af solceller og vindmøller.

Det sker som et led i ambition om at firedoble produktion af vedvarende energi på land frem mod 2030.

Jyllands-Posten har gennemgået de 26 konkrete pla-

ceringer, og geografien taler sit tydelige sprog: Landdistriktsminister Morten Dahlin (V) lægger op til, at 24 af dem placeres vest for Lillebælt. Ingen skal ligge på Fyn. Og bare to skal ligge på Sjælland. Langt størstedelen af parkerne skal rumme solceller, mens andre er tænkt som vindmølleparker. Andre steder vil der både være sol- og vindenergi.

Processen får nu kritik fra Landdistrikternes Fællesråd:

»Alle skal yde en indsats i den grønne omstilling. Kommer der til at være flere solceller i yderkommunerne? Ja,

det gør der nok. Men de bynære kommuner må ud også og finde placering til solceller - eksempelvis mindre arealer og på tagene af de store industribygninger. Ligesom der også er åbne vidder og plads på Fyn og Sjælland,« siger formand Steffen Damsgaard, der også sidder i byrådet for Venstre i Lemvig Kommune.

Udover de 26 kommende statslige energiparker arbejder mange kommuner med deres egne lokale solcelleprojekter, som enten er vedtaget eller er på vej til at blive det.

Alt sammen for at under-

støtte Danmarks klimamål om en 70 pct. reduktion af CO₂-udledningen i 2030.

100 pct. af den danske strømproduktion skal være grøn i 2030, og solceller er ifølge regeringen »en vigtig grøn energikilde« i den ambition.

Et notat fra Klimaministeriet viser, at solcelleparker til den tid kan ende med at fylde 24.600 hektar af det danske landskab.

Det svarer til de fire største danske skove.

Tilsammen.

Bagsiden af de grønne målsætninger er de lokalområ-

der, der skal bære belastningen af de enorme energianlæg.

»Meget voldsomt«

Landlige egne i Danmark har i de senere år oplevet, hvordan panelerne med sorte solceller er skudt op på marker og enge.

Landsbyen Hjolderup i Aabenraa er blevet omringet af en af Nordeuropas største solcelleparker. Til store protester fra lokale, der har omtalt deres landsby som en »fangelejr« midt i solcellerne.

Mange af de 26 nye, statslige energiparker skal ligge i

områder, der officielt betegnes som yderkommuner. Aabenraa skal huse hele fire nye sol- og vindparker. Tre skal ligge i Frederikshavn. Vesthimmerland og Jammerbugt får to hver.

Ifølge Steffen Damsgaard fra Landdistrikternes Fællesråd kan det føre til decideret afvikling af mindre lokalsamfund.

»Vi frygter, at energiparkerne vil gøre det uattraktivt at bo på landet og i de landsbyer, som ligger tæt på dem. At det bliver sværere, måske umuligt, at sælge husene,« siger han:

»Sammenlagt bliver det meget voldsomt, når flere energianlæg dukker op tæt på hinanden, og flere mennesker i det åbne land kommer til at bo tæt på dem. Man kan spørge sig selv, hvem der har lyst til at købe en bolig i en landsby med solceller på flere sider af den. Nogle steder kan det føre til afvikling.«

Regeringen har udpeget de 26 nye vind- og solcelleparker efter indstilling fra kommunerne og de energiselskaber, der ønsker at tjene penge i lokalområderne.

Dermed har de enkelte byråd selv nikket til placeringen.

Hvad er problemet, hvis de lokale byråd har været med inde over beslutningen?

»Uanset om det er kommunen eller energiselskaberne, der foreslår placeringen, skal lokalsamfundet inddrages så tidligt som muligt. I yderste konsekvens har folk mulighed for at sætte krydset hos andre politikere, der tager de nødvendige hensyn til borgerne,« siger Steffen Damsgaard.

Han påpeger også, at kompensationen til lodsejere og kommuner burde være større ifølge Landdistrikternes Fællesråd.

Bør man ikke se det som en chance i landdistrikterne - for at ride med på den grønne omstilling og skabe vækst og arbejdspladser?

»Solcelle- og vindmølleparkerne giver i sig selv ingen arbejdspladser. Der er lidt job, når de skal bygges. Men den løbende service er peanuts. Til gengæld kan Power-to-X-anlæg og nye energisymbioser give arbejdspladser.«

Flest i Jylland

De 26 udpegede områder skal de kommende måneder igennem endelig beslutningsproces, der bl.a. omfatter miljøvurderinger og høringer.

De er udvalgt fra en liste med 117 muligheder, heraf 18 på Sjælland og Fyn.

I en mail begrundet Morten Dahlin parkerne med behovet for grøn omstilling og målet om at blive »fri af russisk gas«.

»Derfor har vi med et stort flertal i Folketinget vedtaget, at vi skal firedoble produktionen af vedvarende energi i Danmark. Det betyder, at anslået 1,3 pct. af Danmarks areal skal bruges til at placere grøn energi. Samtidig skaber vi vækst og tusinder af grønne job i vores landdistrikter. Vi udpegede kun energipar-

Landdistriktsminister Morten Dahlin (V) begrundet i et skriftligt svar solcelleparkerne med behovet for grøn omstilling og målet om at blive fri af russisk gas. Foto: Stine Bidstrup

ker de steder, hvor den pågældende kommune ønsker det. Der er altså ingen kommune, der får en energipark, uden at de selv har godkendt det,« skriver Morten Dahlin og fortsætter:

»Da der skulle meldes projekter ind sidste år, var der størst interesse fra jyske kommuner, hvorfor der er flest projekter i Jylland. Vi kan dog se af de nyere ansøg-

ninger, at der er flere indmeldte projekter på Sjælland.«

Til at understøtte firedoblingen har regeringen fremlagt en solcellestrategi.

Af den fremgår, at der i 2030 kan være solceller nok til at producere 20 gigawatt strøm i Danmark.

I 2021 var kapaciteten 2 gigawatt, i dag er den på 3,7.

En tommelfingerregel si-

ger, at 1 gigawatt kan forsyne 1 mio. husstande med strøm.

Det undrer en af landets førende eksperter på området, Brian Vad, professor i energiplanlægning ved Aalborg Universitet.

Han mener ikke, der er brug for den store udbygning af solcelleparker nu, og opfordrer til, at målet om firedobling droppes.

»Den målsætning skal vi

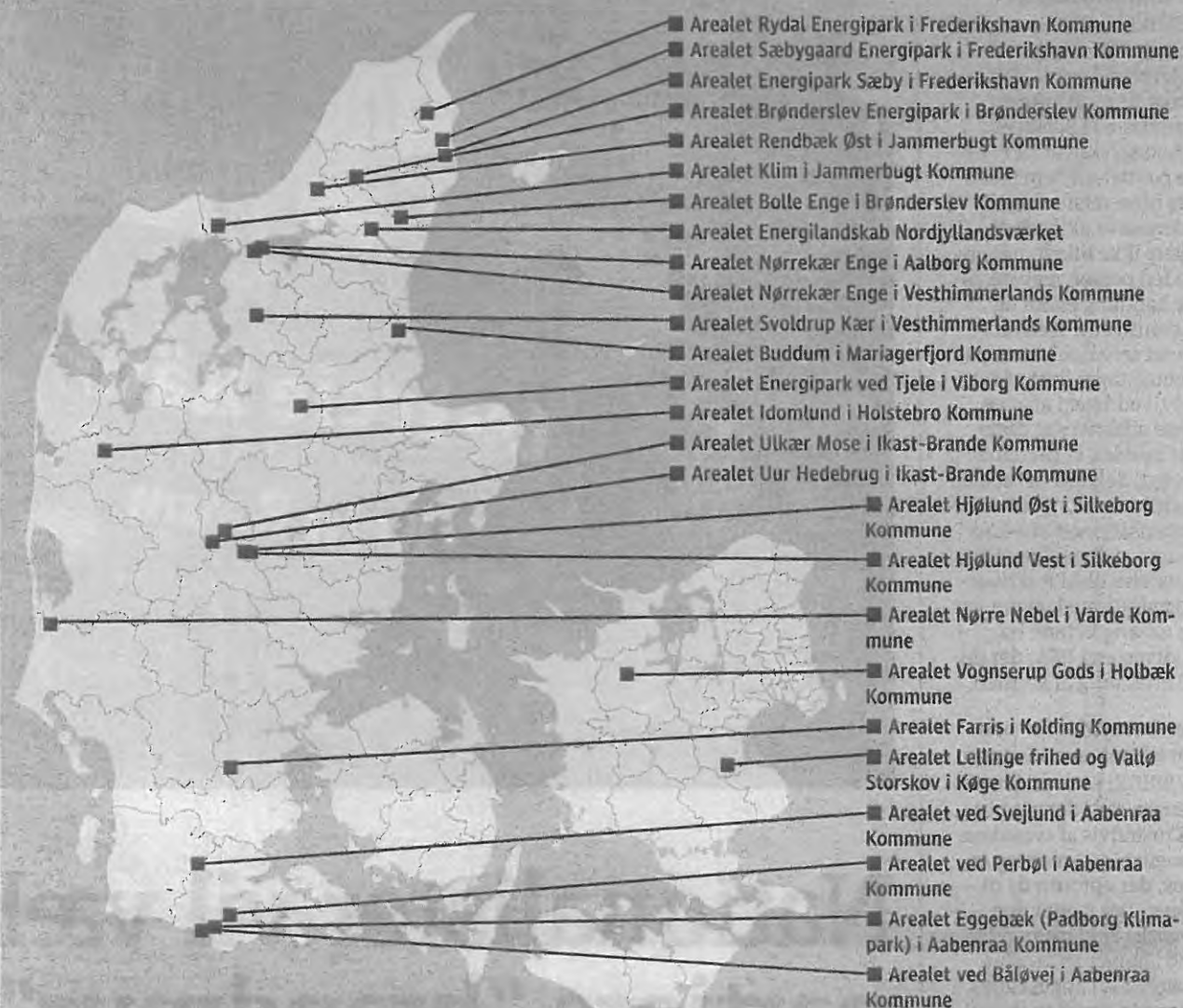
SOLFEBER

Private energiselskaber og driftige jordbesiddere har de seneste år indgået aftaler om enorme arealer, hvorfra fremtidens energi skal strømme. Nu presser Christiansborg på for at få endnu flere solceller op på de jyske marker. Jyllands-Posten undersøger konsekvenserne, når de store ambitioner rammer virkeligheden.

Tip os: Solfeber@jp.dk

have skrottet. Det er et helt urealistisk højt mål. Vi får med sikkerhed ikke brug for al den solcellestrøm, som der arbejdes på at etablere. I stedet for bare at sætte en masse anlæg op, så skal vi bygge den vedvarende energi, efterhånden som forbruget opstår. Og så skal vi ikke slå hinanden i hovedet over, at vi ikke når en firedobling i 2030,« siger Brian Vad.

HER SKAL DE 26 NYE STATSIGE SOL- OG VINDMØLLEPARKER LIGGE:

Kort: BR Kilde: Plan- og Landdistriktsstyrelsen

